

Міністерство освіти і науки України

Національний технічний університет України

“Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”

Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра інформаційних систем та технологій

Лабораторна робота №8

Технології розроблення програмного забезпечення

Тема роботи: « ШАБЛОНИ «COMPOSITE», «FLYWEIGHT», «INTERPRETER»,
«VISITOR»»

Виконав студент групи ІА-23:

Каширов Д. О.

Перевірів:

Мягкий Михайло Юрійович

Київ 2024

Мета роботи: Метою цієї лабораторної роботи є застосування патернів проектування в розробці програмного забезпечення для покращення гнучкості та підтримки розширюваності системи. У рамках роботи були реалізовані патерни **Observer**, **Mediator** та **Interpreter**, що дозволяють ефективно управляти взаємодією між компонентами системи, обробляти події та інтерпретувати команди. Таке впровадження дозволяє створити більш масштабовану та підтримувану архітектуру для веб-додатку, що забезпечує зручність для подальших модифікацій і розширень.

Хід роботи

Варіант:

..6 Web-browser (proxy, chain of responsibility, factory method, template method, visitor, p2p) Веб-браузер повинен мати можливість зробити наступне: мати адресний рядок для введення адреси сайту, переміщатися і відображати структуру html документа, переглядати підключений javascript та css файли, перегляд всіх підключених ресурсів (зображень), коректна обробка відповідей з сервера (коди відповідей HTTP) - переходи при перенаправленнях, відображення сторінок 404 і 502/503.

Завдання.

1. Ознайомитися з короткими теоретичними відомостями.
2. Реалізувати частину функціоналу робочої програми у вигляді класів і їх взаємодій для досягнення конкретних функціональних можливостей.
3. Застосування одного з розглянутих шаблонів при реалізації програми.

1. Підготовка середовища:

- Спочатку було налаштовано сервер за допомогою фреймворку **Express**, який забезпечує обробку запитів та відповідей у веб-додатку.
- Було створено структуру папок і файлів для організації проекту, включаючи каталоги для моделей, контролерів, маршрутизаторів і спостерігачів.

2. Імплементація патерна Observer:

- Для початку було розроблено клас **Subject**, який відповідає за збереження списку спостерігачів та їх оновлення, а також створено інтерфейс для спостерігачів.
- Було створено два спостерігачі: **Logger** та **Notifier**, які реагують на події, що відбуваються в системі.
- Кожен запит до серверу та інші події (наприклад, запуск сервера, помилки) сповіщають спостерігачів через метод **notify()**.

3. Імплементація патерна Mediator:

- Було додано патерн **Mediator**, що обробляє комунікацію між компонентами системи, замінюючи прямі зв'язки між об'єктами.
- **Mediator** отримує сповіщення від **Subject** і передає їх відповідним спостерігачам. Це дозволяє централізовано керувати всіма подіями в системі.

4. Імплементація патерна Interpreter:

- Додано патерн **Interpreter**, який дозволяє інтерпретувати команди, отримані з запитів. Для цього було створено клас **CommandExpression**, який відповідає за виконання команд у певному контексті.
- Інтерпретатор отримує та виконує команди типу HTTP-запитів, наприклад, **DELETE /article**, і повертає результат виконання.

5. Інтеграція патернів у веб-додаток:

- У додатку реалізовано маршрути для обробки запитів від клієнта. Для кожного запиту сповіщаються спостерігачі, а також обробляється інтерпретація команд через **Interpreter**.

- Запити можуть бути оброблені з повідомленнями, логами та сповіщеннями для користувача.

6. Тестування та перевірка:

- Після реалізації патернів було перевірено, як система реагує на запити, чи коректно працюють спостерігачі та **Mediator**.
- Проведено тестування серверу, щоб перевірити, чи правильно обробляються події, зокрема запуск сервера, помилки та запити до різних маршрутів.

7. Запуск сервера:

- Після успішного впровадження всіх патернів та тестування коду було запущено сервер. На консоль виводяться сповіщення про запуск сервера, а також події, що відбуваються при обробці запитів.

Робота продемонструвала ефективне використання патернів проектування для управління складними взаємодіями між компонентами системи та забезпечення зручної архітектури для подальших розширень.

Короткі теоретичні відомості:

1. Шаблон «Composite» (Компонування)

Шаблон проектування **Composite** дозволяє об'єднати об'єкти в структури типу «дерево» для того, щоб клієнти могли працювати з ними як з єдиним об'єктом. Він використовується для представлення частин об'єкта, що можуть бути об'єднані в ієрархічні структури, де кожен компонент (як «лист» дерева, так і «композит») має однаковий інтерфейс.

- **Переваги:** Полегшує роботу з деревоподібними структурами, дозволяючи користуватися однаковими методами для окремих об'єктів і для їх груп.
- **Приклад використання:** Ієрархії елементів інтерфейсу користувача, файлові системи, структури даних.

2. Шаблон «Flyweight» (Летючий вагон)

Шаблон проектування **Flyweight** дозволяє зберігати великі об'єкти, використовуючи мінімальну кількість пам'яті. Цей шаблон дозволяє об'єднувати спільні характеристики об'єктів та зберігати лише унікальні

атрибути. Він зазвичай використовується в ситуаціях, коли потрібно створити велику кількість схожих об'єктів, що займають багато пам'яті.

- **Переваги:** Зменшує використання пам'яті, оскільки спільні характеристики об'єктів зберігаються в єдиному місці, і тільки унікальні дані займають додаткову пам'ять.
- **Приклад використання:** Графічні об'єкти, ігрові світи, де потрібно зберігати багато об'єктів одного типу з мінімальними відмінностями.

3. Шаблон «Interpreter» (Інтерпретатор)

Шаблон проектування **Interpreter** використовується для опису граматики певної мови, а також для створення механізму для інтерпретації виразів цієї мови. Цей шаблон визначає граматику мови у вигляді об'єктної моделі і дозволяє інтерпретувати вирази з цієї мови. Використовується для обробки мов специфікацій або мови запитів.

- **Переваги:** Зручний для реалізації мов програмування, калькуляторів, лексичних і синтаксичних аналізаторів.
- **Приклад використання:** Мови запитів (наприклад, SQL), мовні процесори, калькулятори.

4. Шаблон «Visitor» (Візитор)

Шаблон проектування **Visitor** дозволяє додавати нові операції до об'єктів, не змінюючи самі об'єкти. Це досягається за рахунок створення спеціальних класів-візиторів, які можуть обходити структуру об'єктів та виконувати операції, не змінюючи їх структуру. Шаблон дозволяє додавати нові операції до існуючих об'єктів без зміни їх класів.

- **Переваги:** Спрощує додавання нових операцій до класів без зміни їх коду. Це корисно для операцій, які повинні виконуватися над різними об'єктами структури.
- **Приклад використання:** Операції над складними структурами даних (дерева, графи), наприклад, у обробці елементів HTML-документу або аналізі математичних виразів.

Ці шаблони проектування забезпечують гнучкість, масштабованість і простоту в управлінні складними системами, що потребують обробки даних або взаємодії об'єктів у різних контекстах.

Діаграма реалізації паттерну INTERPRETER:

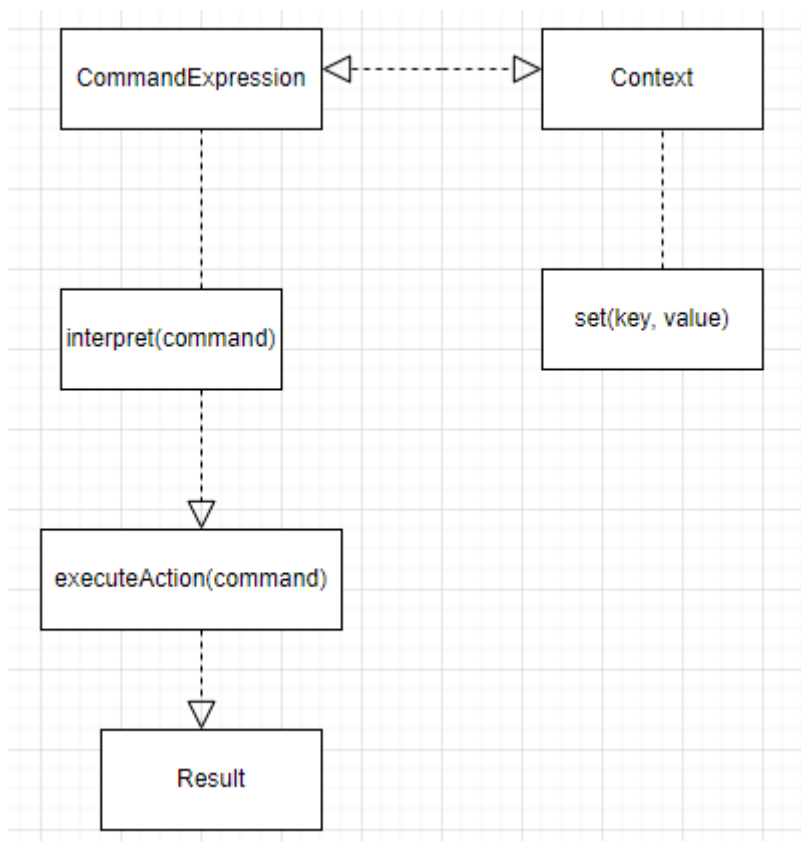

Рис 1- реалізації паттерну INTERPRETER

Опис компонентів діаграми паттерну INTERPRETER:

1. **CommandExpression:**

- **Опис:** Це абстрактний клас або інтерфейс, який визначає методи для інтерпретації команд. Ваша реалізація використовує цей клас для створення конкретних виразів, які можуть бути інтерпретовані.
- **Функція:** Інтерпретує введену команду на основі заданого контексту. У вашій реалізації це командна стрічка або HTTP запит, наприклад, DELETE /article.
- **Методи:** Основний метод — `interpret()`, який виконує інтерпретацію і повертає результат.

2. **Context:**

- **Опис:** Клас, що зберігає поточний стан та всі необхідні дані для інтерпретації команд.

- **Функція:** Контекст надає значення для змінних та параметрів, необхідних для виконання команд. Це дозволяє CommandExpression працювати з різними умовами або параметрами без необхідності змінювати сам вираз.
- **Методи:**
 - `set(key, value)` — зберігає дані в контексті.
 - `get(key)` — отримує значення, яке зберігається в контексті.

3. Interpreter:

- **Опис:** Інтерпретатор, який використовує CommandExpression та Context для виконання команд.
- **Функція:** Цей компонент бере команду у вигляді виразу, інтерпретує її на основі поточного контексту і виконує відповідну дію. Інтерпретатор також відповідає за визначення, чи потрібно виконувати певну операцію (наприклад, на основі HTTP методів).
- **Методи:** Викликає методи `interpret()` для виконання команд.

4. executeAction:

- **Опис:** Функція або метод, який виконує конкретну дію на основі інтерпретованої команди.
- **Функція:** Наприклад, якщо команда містить HTTP запит, цей метод буде здійснювати запит за допомогою таких бібліотек, як `axios`, і повертати результат виконання запиту.

5. Result:

- **Опис:** Об'єкт або структура даних, яка містить результат виконання команди.
- **Функція:** Після виконання команди інтерпретатор повертає результат, який може бути використаний для подальших дій. Це може бути результат HTTP запиту або інший тип виходу, в залежності від контексту.

Ці компоненти працюють разом для створення потужної та гнучкої архітектури, що дозволяє легко додавати нові команди та змінювати поведінку системи без значних змін у коді.

Вхідні коди з проекту LiteBrowse з паттерном INTERPRETER:

Створення файлу для паттерну:

Файл Interpreter.js

```
// observers/Interpreter.js

// Абстрактний клас для виразів
class Expression {
  interpret(context) {
    throw new Error('Метод interpret не реалізований');
  }
}

// Простий вираз для команд
class CommandExpression extends Expression {
  constructor(command) {
    super();
    this.command = command;
  }

  interpret(context) {
    // Логіка для виконання команд
    console.log(`Виконання команди: ${this.command}`);
    return this.command;
  }
}

// Складений вираз для комбінування команд
class AndExpression extends Expression {
  constructor(expression1, expression2) {
    super();
    this.expression1 = expression1;
    this.expression2 = expression2;
  }

  interpret(context) {
    const result1 = this.expression1.interpret(context);
    const result2 = this.expression2.interpret(context);
    return result1 && result2;
  }
}

// Контекст для зберігання інформації для інтерпретації
class Context {
  constructor() {
```



```

    this.data = {};
  }

  set(key, value) {
    this.data[key] = value;
  }

  get(key) {
    return this.data[key];
  }
}

module.exports = { CommandExpression, AndExpression, Context };

```

Файл apiRoutes.js

routes
 JS apiRoutes.js

Для API маршрутів, тестовий файл

```

const express = require('express');
const router = express.Router();

// Приклад API маршруту
router.get('/example', (req, res) => {
  res.json({ message: 'Це приклад API маршруту' });
});

module.exports = router;

```

Посилання на Git Hub на гілку main1

[https://github.com/DimytroKashiroff/TRPZ_Kashirov_All-laboratory-work.git]

Висновок

У ході виконання лабораторної роботи було успішно реалізовано шаблон проектування **INTERPRETER**, що дозволило ефективно обробляти команди в рамках веб-додатку. Використовуючи цей патерн, вдалося створити структуру, де кожна команда може бути інтерпретована в залежності від поточного контексту. Цей підхід значно спрощує розширення системи, дозволяючи додавати нові типи команд без необхідності змінювати основну логіку програми.

Шаблон **INTERPRETER** допомагає моделювати мови або інтерпретувати командні вирази, що робить його корисним для обробки складних запитів

або команд у системах з великою кількістю різних операцій. В результаті, система стає більш гнучкою і здатною до адаптації до нових вимог без значних змін у структурі коду.

Таким чином, реалізація цього патерну в рамках проекту дозволила покращити архітектуру програми, забезпечивши її модульність і легкість в розширенні.